I. évfolyam Celldömölk, 1905. február 19. 8. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU HETILAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön; ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Az amerikai kivándorlás Vasmegyéből.

(S.) Pénz! Van-e ennél nagyobb hatalom? Van-e csengésénél bájosabb zene? Van-e, ki ne sóvárogna utánna? A kinek nincs, vágyódik utánna, hogy legyen, a kinek van, vágyódik a több után. Ára nincs határozottan megszabva. A pénzsóvár ember képes mindent feláldozni, csak hogy kielégítse vágyai égő tüzét. Elhagy boldogságot, el a családi élet nyugodt szentélyét, feláldoz vagyont, becsületet, szóval mindent, csak hogy őrült ideáját hajszolhassa. Szembe száll ezer veszéllyel, ott hagyja hazáját, szülőföldjét, szülőt, testvért, hitvest gyermeket, kockáztat életet, egészséget, kockáztat mindent, csak hogy pénzre tehessen szert. A dollárok csengése áthat hegyen völgyön, át rónán tengeren, s a ki fülébe engedi a démonok e veszeszedelmes zenéjét, az eszét vesztve rohan a hang után, nem hallgatva a józan ész szavára, nem gondolva eshetőségekre, elvetve a keserü tapasztalatok által sugalmazott ovó intéseket.

Sajnos, vidékünkön is oly mérvet öltött már az Amerikába vándorlás, hogy aggodalommal várhatjuk következményeit, melyek különben már is jelentkeznek. Hány ember teszi pénzzé kis gunyhóját és adja el kenyerét megtermő földecskéjét, csak hogy a délibábszerü reményt követhesse, hogy megpróbálkozzék kis vagyona megtizszerezésével. Föláldozza a bizonyost a bizonytalanért, elveti a higadtan gondolkozók tézisét, mely szerint: jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok; vagy: bizonyost a bizonytalanért el ne hagyj. De hát ilyen a magyar ember. Nem tanul az máson, csak magán. Pedig aztán de keserves az a tapasztalat! A legszerencsésebb még, a ki keserves, kinos, robotnál ezerszeresen gyötrelmesebb, valóságos rabszolgamunkán összse kuporgat annyit, hogy hazulról elvitt pénzecskéjét helyre teheti s szerez még hozzá annyit, hogy haza jöhessen. Vannak azonban igen sokan, a kik ki sem érnek az ujvilágba, hanem a hosszu, szokatlan tengeri uton részint betegség, részint szerencsétlenség következtében elpusztulnak. Vagy ha már áteveznek a pokoli boldogság révébe, onnan visszautasittatnak, vagy ha vissza nem utasittatnak is, de nem kapnak munkát és honfitársaik könyöradományából tengetik életüket. Ha pedig kapnak munkát, az olyan, hogy itthon még egyszer olyan bérért sem végeznék el, s ha látszólag ól megfizetik is munkájokat, sokat, igen sokát áldoznak érte, az egészséget, igen gyakran a testi épséget is. Ha aztán belátják, hogy ők tulajdonképpen szörnyen rá vannak szedve és haza jönnek, mi vár itthon rájuk? A nyomor. Kis házát pénzzé tette, most mehet bérelt lakásba. Java erejét ott hagyta, most aztán nem birja a rendes munkát sem.

De ha még csak ez volna! Szétdult családi fészekre talál. Hitvesére — tisztelet a kivételnek, — ujjal mutatnak, mint olyanra, ki megszegve a hűségesküt, más karjaiba keres vigasztalást. Soha annyi angyalcsinálásról nem lehetett hallani, mint most, az amerikai kivándorlás fénykorában! Minden községnek megvannak a maga szenzációi, de mégsem okulnak a pénzvakok, hanem rohannak vesztükbe. Ez az erkölcsi csőd pedig még veszélyesebb, mint az anyagi, mert az utóbbit szorgos munkával valahogy talán kiköszörülheti, de a ki az erkölcsi bukás lejtőjére lépve beszennyezi a család jó hirnevét, az

TÁRCA

Contra pech.

— A Kemenesalja eredeti tárcája. —

Mi türés, tagadás, be kell ismernem, hogy peches ember vagyok. Pechjeim mindig visszahuzódnak életem borus hajnalára, mert a sorozatot elkezdhetném azzal, hogy mikor kereszteltek, szegény rövidlátó szentatyám hév buzgóságában, no meg szelid vakságában a kupámba öntötte a vizet mely természetesen leszivárgott gyenge hátgerincemen és fázós dermedtséget okozott. Hiába protestáltam ellene tele torokkal, a hibát nem lehetett jóvá tenni és én 15 fokos hidegben szörnyen aprehendálva jutottam haza, azt se tudom hogyan. — Folytassam-e azzal, hogy mikor serdülő koromban cuarudl kihuzva reggeli fenszter-promenádot szenteltem az én aranyos lelkemnek, egyszer csak valami denaturálatlan folyadék ömlött az emeletből a nyakam köré és mikor prüszkölve a kellemetlen párfümtől föltekintek, az imádott kacagástól könnyező szemeivel találkozom. — Oh! de ne bolygassuk a régieket, mondjuk el a bölcsel: spongyát rá; inkább a legutóbb történt kalamitásomnak szenteljünk egy rövidke percet.

Holmi Sanyaró Vendel féle diurnista vagyok. Tetszik érteni? diurnista, a mi magyarul annyit tesz mint: koplalnok.

Sohase volt nagyobb vágyam, mint vasuton utazni. Kaján irigységgel néztem mindig a Máv. kecsesen kacsintgató II. osztályának ablakán kikönyöklő cvikkeres urakra, kik fensőbbségük büszke tudatában fujják légbe illatos szivarjuk kavargó füstfelhőjét. Oh ha én is egyszer II. osztályban utazhatnék, óh! ha én is az ablakon eregethetném a szilaj füstbodrokat, mily boldog, mily megelégedett ember volnék én. — De vajjon teljesül-e szent vágyaim merész álma? Ezt a kétes problémát oldotta meg a haza második bölcse, a nagy, az erős, a vas Baross.

Zóna!

Második szomszédos forgalom, II. osztály 22. kr. o. é. — Remélhettem-e ezt valaha? Hittem-e, hogy vágyaim ily olcsó fazonban létesülhetnek? Soha! szivrepesve vártam az első vasárnapot, a munkaszünetet, melyen az én fokozódó élv-óhajom teljes érvényesülést nyerhet.

Valahára elérkezett. Szivem a 7-ik hatványon dobogott, midőn a kihúzott 22 kron gyönyörü halványzöld, a második osztályra jogositó bilétet megkaptam. Önkénytelenül a keblemhez szoritottam a drága kincset, sőt bizonnyal meg is puszilom, ha t. i. nem derogált volna annyi nép előtt. Igy hát csak vadonatuj, elegáns (utánzat fekete papirból 50 kr. cilinderem szallagja mögé dugtam, hogy a sóvárgó III. oszt. utasokkal kacérkodjon. A várakozási időt természetesen a II. oszt. váróteremben töltöttem, csak néha-néha fordulva át a harmadikba, t. i. olyankor, mikor uj utast észleltem jönni, kinek még nem volt hozzám szerencséje.

Éles fütty és a vonat berobog az állo-

már társadalmi halott. Megvan ott már bélyegezve az egész család s ha a család fejét csak részben itélik is el, azon felfogással — és igen helyesen — élve, hogy ha itt nem hagyta volna családját évekre, ez nem történt volna, és megvetés helyett szánalmat éreznek is iránta. végzetes helyzetét fényesen illusztrálja a közmondás: Jobb száz irigy, mint egy szánakozó.

Hogy a nép kényszerülve volna a kivándorlásra, az — legalább vidékünkön — nem látszik beigazoltnak, sőt ellenkezőleg. Vegyük csak példának a városunk mellett fekvő Ság községet. Ezen községben egy dolgozni szerető munkásnak télen-nyáron mindig megvan a biztos egzisztenciája. Itt van a város maga, mely állandóan igen sok munkást foglalkoztat, ott van az uradalom, de főképpen a szőlőhegy, mely nyitástól fedésig, mindig ad dolgot s ha már télre minden munka elfogyott, az enyhébb napokon ott van számára a kőtörés, kőhordás. És mégis mit tapasztalunk? Hogy mindig többen és többen vándorolnak az Eldorádóba, úgy, hogy jelenleg mintegy 50 egészséges ember van az oceánon tul. Csak legalább okulnának azokon, a kik hazajönnek s gondolnák meg józan ésszel, hogy ha ott olyan igen nagy bőség volna, ha bokáig lehetne a pénzben járni, hát azok sem jöttek volna meg, vagy ha már megjöttek, legalább meg kellene látszani rajtuk az amerikai jó módnak, pedig azokon ugyan nem látszik meg.

Hány és hány baleset, bányaszerencsétlenség fordul elő, egy-egy rakás magyar csak elpusztul, mintha Isten ujja volna és azt látszanék a magyarnak mondani: tejjel-mézzel folyó Kánaánt adtam neked, miért nem elégszel meg vele? Őseid 1000 évig meg tudtak élni benne és te csüggedsz s más hazával akarod felcserélni? Használd ki munkáserődet otthonodban ugy, mint az ujvilágban nem kiméled, akkor nem fogsz egy szebb, egy jobb hazáról álmodozni, olyanról, hol a sült galamb ugy repül a szádba.

A tavaszi állatösszeirás.

Az 1894-iki mezőgazdasági törvény elrendelte, hogy a haszonállatok, vagyis a lovak, szamarak, öszvérek, szarvasmarhák, sertések és juhok, minden év március havában összeirassanak. A községi elöljárók ezt a munkát már tizenegyedik esztendeje teljesitik. Hol igazán udvarról udvarra, hol csak ugy fejből töltik ki az összeirási lapok rubrikáit.

Ebben az esztendőben ugy az egyes gazdának, mint az országnak az az érdeke, hogy az állatösszeirás a lehető leglelkismeretesebben végeztessék.

Különösen most, a mikor egyik legnagyobb és legjövedelmezőbb gazdasági águnk állapota felől egyes szakértők baljóslatu hireket állitanak fel, a kik szerint a tejszövetkezetek nem kedveznek a tenyésztésnek, mert a tejszövetkezeti tagok nem nevelnek borjut.

Sok helyen azért nem tenyésztenek a kisebb gazdák szarvasmarhát, mert szeretnének a nyugoti fajta tenyésztésére áttenni. De nem tehetik, mert a községnek csak magyar fajta tenyészbikát szabad tartani. Igy rendelte a vármegye, a melynek kötelessége a mezőgazdasági törvény szerint, hogy előirja, minő fajta apaállatokat lehet a községeknek, nagybirtokosságoknak közös tenyésztésre tartani.

Mi igaz ebből, mi nem, alig lehet tudni. A tavaszi állatösszeirás éppen arra való, hogy megtudjuk a valót.

Tallián Béla földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy ebben az évben a haszonállatok összeirását minden községben, udvarról-udvarra járva, pontosan és hiven kell teljesiteni. A főszolgabiráknak és állatorvosoknak kötelessége, hogy ezt a munkát szorosan ellenőrizzék.

A magyar embernek nem kedves dolog az efféle, ha bármi vagyonát hatóságilag összeirják. Megrögzött hite az, hogy az összeirásnak adóemelés a vége. És igen sok helyütt senki sem vesz magának fáradságot annak a megmagyarázására, hogy mikor adózás céljára történik efféle, az mindig külön megy és ki kell hirdetni, hogy adózási munkálatokról van szó.

Semmiféle adóztató hatóságnak az összeirási lapok és adatok a kezébe sem kerülnek, hanem felterjesztetnek a földmivelésügyi miniszteriumhoz, a hol összehasonlitják az előbbi évek adatai al.

Mindenesetre kivánatos, hogy a gazdaközönség maga is kezére járjon a hatóságoknak és elősegitse az összeirás pontosságát.

Az idei állatösszeirás fontosabb lesz az eddigieknél. Tegyenek meg mindent a gazdák is, hogy jól sikerüljön a dolog. Egyáltalán azt szeretnők, ha a falvak minden gazdája átértené, hogy a közigazgatás intézkedései csak ugy lehetnek sikeresek, ha azok közhasznu dolgaiban a közönség is részt vesz.

---

másra: én kirobogok és egy II. osztályu cupéba berobogok. Ott találtam egy mennyből visszakivánkozott arkangyalt és egy pokolból kiszabadult — zsidót. Lassu zakatolással indul meg a vonat. Jó eleve ellátván magamat kitünő dráma cigarettákkal, (fél krajcár darabja, de azt hiszem, ez egyszer elnézik pazarlásomat); a leeresztett ablakon kikönyökölve élveztem a sangbeli megbámulást stb.

Midőn eltüntem azok elől, a kik bámulhattak volna, nagyurias hanyagsággal vetettem magamat a duzzadó párnák közé. (Egy hétig gyakoroltam ezt otthon a nyoszolyámon és éreztem, hogy a nagy pillanatban kitünően sikerült.) Ah! mily isteni.

— Hova tetszik átazni oraságod?

— Kakasdra.

— Tholán rokonai vannak ott?

— Nagybátyám, ki tegnap nyert a lutrin 18 ezer forintot. Magtalan, egyedüli rokona vagyok, gratulálni megyek.

— Ah! Én meg ünnek gratolálok. Nevem Kohn Ákháb, disznókereskedő vagyok. Nő most szegény Filler János, áruld el magadat, menten odalesz a respektus.

— En pedig Tibori Gusztáv miniszteri fogalmazó vagyok — vágtam oda hevenyében és egy fejjel megnyultam utánna. Ijedten kaptá le utitársam kalapját és ezer bocsánatot kért, hogy bátor volt »nagyságomat« megszólitani.

Rendithetetlen jóakaratom bizonyitékául csendes politikai vitát eresztettem meg, erősen hangsulyozva a polgári házasság megmérhetetlen becsét, mialatt a zsidó széles ábrázata mosolyra nyult, a hölgy pedig napernyőjét birizgálva, kihivóan köhécselt. Midőn a szónoklat legmagasabb hevében vagyok, az állomást ért vonat megáll és belép egy általánosan ismert balpárti kortes, ki a legutóbbi választások alatt velem is brudert ivott.

— Szervusz Jancsi! — kiált örvendezve. — Te itt? És diurnista létedre második osztályon utazol? Ez hallatlan! Vagy talán előléptettek?

A hölgy kiábrándulásában a napernyőjét ejtette el, a zsidó pedig mérgesen vágta fejére kalapját. Dühösen löktem félre az alkalmatlan brudert és ugrottam ki a kupéból, — no de hogy is ne, mikor oly jól esett a magasabb szférák napfényében sütkéreznem s a goromba leplezéssel rántja le rólam a miniszteri fogalmazóság dicsőségét.

Nagynehezen tudtam egy szomszéd kocsiba felkapni, mely szerencsémre üres volt; de meg is fogadtam szörnyü átkozódások között, hogy bármint provokálnak is, vasuton soha senkivel beszédbe ereszkedni nem fogok.

Mig a vonat visszaindult, megettem kilenc sóskiflit és megittam egy pohár sört. Oh be szerencsés, ki folyton lukullusi ebéddel delektálhatja magát!

Visszaindulváskor sorra nézegettem a szakaszokat, vajjon találnék-e üreset. A kalauzt megvesztegettem a maradék dráma cigarettámmal, hadd legyen egyszer annak is jó napja, — de közös erővel sem találtunk üres kocsit.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Hivatalvizsgálat. *Jakab* Bódog főszolgabiró, *Mersich* Ferenc p. ü. számellenőr és *Schleiffer* Kálmán m. kir. állatorvosból álló bizottság tegnap délelőtt vizsgálatot tartott a községházánál, a hol átnézték a község gazdasági és ügykezelését. A bizottság mindent rendben talált és annak elnöke, *Jakab* Bódog dicséretét fejezte ki a pontos ügykezelésért *Loránth* Gyula jegyzőnek és *Pálovits* József városbirónak.

A kisköcski körjegyzőség. *Kovács* Józsefnek a hivatalából való elmozditásával megüresedett kisköcski körjegyzői állásra a napokban irják ki a pályázati fölhivást, a választást pedig március hó 18-án fogják megtartani. A körjegyzőségre aránylag igen sok az aspiráns, a kik elnyerni szeretnék a jó jövedelmű állást. — Amint hallottuk, pályázni fog a mostani h. jegyző: *Bisztritsány* Aladár, azután a magasiak jegyzője: *Belső* József, a pápóci: *Sebestyén* Izidor, a vönöcki körjegyző: *Nagy* Lajos, *Jánosa* Gyula jánosházi, *Pék* Lajos devecseri és *Halász* Jenő, jó öreg Hubert Samu bátyánk fia, kislődi segédjegyző. De hogy ezek közül még kire esik a választás, azt még csak sejteni sem lehet.

Megujhodott grófi család. Szombathelyről vesszük az értesitést, hogy *Takács* Jenő máv. főmérnök, a ki huzamos ideig Celldömölkön is lakott, hitelesen bebizonyitotta, hogy a rég kihaltnak vélt »Tolvaj« grófi családnak egyenes és törvényes leszármazottja. A kabinetiroda felülvizsgálta a bizonyitványokat s azt hitelesnek találván, megengedte, hogy Takács Jenő és törvényes leszármazottjai a »Tolvaj« nevet és a grófi méltóságot viselhessék.

A T. E. V. V. E. táncmulatsága iránt, a mely f. hó 24-én lesz megtartva a Korona-szállodában, vármegyeszerte nagy az érdeklődés. Nagy része van ebben a buzgó rendezőségnek, a melynek névsorát lapunk mult számában közöltük, de különös szorgalmat fejtenek ki ezek között is *Guary* Leo szolgabiró és *Fodor* Antal közig. gyakornok. Az előre bejelentett vidéki vendégek számára már nemcsak a Korona, de a celldömölki összes szállodák szobái le vannak foglalva arra a napra.

Holdfogyatkozás. Szép természeti tünménynek lehetnek szemlélői ma, vasárnap este a természet barátai. Részletes holdfogyatkozás lesz. Kezdete 7 óra 10 perckor, vége 9 óra 23 perckor. A legnagyobb foku elsötétülés, — mely az átmérő négytizedére terjed ki — 8 óra 16 perckor lesz. Látható lesz a Csendes Oceán nyugoti felében, Ausztráliában, Ázsiában, Afrikában és Európában. Csak aztán valami irigy felhőtakaró meg ne fosszon bennünket a látványosságtól.

Bünügyi följelentés. *Kálmán* J. Sándor, lapunk belmunkatársa, a ki ellen *Huss* Gyula lapszerkesztő legutóbbi számaiban hirhedt támadásait intézte, már megtette a följelentést Huss ellen a szombathelyi kir. törvényszéknél, még pedig olyan cimen, a melyet a törvény egy évig terjedhető elzárással és 1000 koronáig terjedhető pénzbirsággal sujt.

A celldömölki férfidalkör 1905. évi március hó 4-én tartja hangversenyel egybekötött zártkörü táncmulatságát, a Korona szálló nagytermében. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti dij személyenként 2 korona, családjegy 3 korona. Az est müsora a következő: 1. *Hajósdal*, Ekker Károlytól, 2. *Egyveleg*, (Fehér az én . . . Annuska lelkem . . . Ha beveszem . . . Szőke kis lány . . .) Lányi Ernőtől. 3. *Török bordal*, Mendelssohntól. 4. *Tarka madár*, Hoffer Károlytól. 5. *Carnevalmars*, előadja a prágai fuvalkodó banda.

Szökevények. Eddig csak katona- és rabszökevényekről hallott jobban az ember. Megesik ugyan néha, hogy szerelmes pár is szökik, ezt azonban nem lehet rossz néven venni, mert: a szökés párosan oh mi édes, oh mi szép... de hogy felserdült, békés polgárleányok minden szerelem nélkül, csupán a városi szolgálat ambiciójától eltelve, szökjenek, arra nem igen van példa. Ságon pedig ez már a második eset. Néhány héttel Tar Ágnes ifju hajadon, a napokban Szomorkovics Erzsébet hagyta el bucsutlanul a szülői házat, hogy Budapestet megtapasztalja. Hej pedig! Atyai áldással is nehéz ott egyenesen megállani a sikamlós aszfalton, hát még áldás nélkül!

A hatóság figyelmébe. Velekei Pál tokorcsi lakos valami sulyos betegségében elvesztette orrát, száját és az állát is, hogy igy az emberek között megjelenve, a legmélyebb undort kelti. Mégis nem marad meg a falujában, hanem hetivásárokra bejár Cellbe is koldulni. Figyelmeztetjük a község elöljáróságát, hogy ne engedjék meg neki a szabad közlekedést, hanem ha rászorult, inkább más által gyüjtessenek a számára adományokat.

Humoros tévedés. Bögötön volt a mult héten egy helyes kis lakzi G. I. gazdurámnál. A vidéki vendégek egyik kocsisa — nem akarom megnevezni, mert hátha igen elrőstelkednék, hogy az ujságba is belekerült az ő ügye, — reggel felé olyan állapotba került, hogy még a bőgőst is angyalnak nézte. Fájdalmasan hangzott hát a parancs: Be kell fogni! De hát befogott. Azaz hogy csak be akart. A rud mellé állitott lóra egy jót huzott, hogy valakivel közölje elégedetlenségét. Az meg lesunyitotta füleit és ott hagyta párját, kocsisát, mintha mondani akarta volna: Most huzzátok haza magatok a kocsit! — és visszaballagott az istállóba. De kocsisunk sem volt rest. Arról azonban megfeledkezett, hogy lova már föl van szerszámozva, fogta tehát a szegen lógó más szerszámját és bosszusan állitott be a lovának nézett tehén mellé: »De az anyádnak azt a — erre meg arra — most már csak tartsd a fejedet!...« És akadályokkal bár, de fölszerszámozta a tehenet. Ebben a pillanatban léptek be többen is, a kik hatalmasan nevettek a furcsa helyzeten. El is restelkedett ám atyánkfia s mentségül nem tudott mást felhozni, minthogy:

— Ö. m. a f., iszen előbb a lovam állott innen és a tehén tul, hát miért cseréltek helyet!

Belsővathiak mulatsága. Linzer Mihály váthi vendéglős f. hó 25-én, szombaton, saját vendéglőjében polgárbált rendez. Kezdete este 7 órakor. Beléptidij személyenként 60 fillér, családjegy 1 kor. 20 fillér.

Ismét a csendőrségről. *Biró* Imre őrsvezetőt, a ki csak pár héttel ezelőtt helyeztetett Celldömölkre, a szombathelyi kerületi parancsnokság Tolnatamásiba rendelte szolgálattételre, helyébe pedig *Hubay* Sándor őrsvezető jött Temesvárról.

Családi háboruság. Nem mondhatná Ságon Köves Rudolf asztalosról meg a jó-akarója sem, hogy valami nagy gerliceboldogságban él az ő hitestársával. Ölelés helyett bot, csók helyett káromkodás az ő házastársi eszközei. A mult évben egyszer már el is hagyta a családot, melybe ő másodfokuan cseppent bele, de akkor a kesergő özvegy visszasirta. Hanem most, a pápóci vásár napján már más is beleszólt viselt dolgaikba. Köves Rudolf az ő élete párjával Pápócon volt vásáron. Elég korán hazajöttek, ugy, hogy este 8 órakor már Ságon a Sebestyén-féle vendéglő előtt haladt el kocsijuk. Köves árult egy kis pénzt, aztán ez, meg a kocsmában levő bor szörnyen vonzották egymást. Azonban az ő hitestársa nem engedte a kocsit megállitani s igy csak otthon töltötte kedvét, kinyilatkoztatva, hogy ha már bort nem ihatott, hát vért iszik. Ma meghal mindenki. Tapogatózási müveletei nyomán feleségének már orrán-száján folyt a vér, mire a községi biró odaérkezett. Ez aztán pártfogásába vette nem is az asszonyt, hanem az embert és bekisérte az ártatlanyára éjjeli szállásra. Onnan reggel vissza lakására s oly szives volt, hogy Kövesnek még segitséget is rendelt, a ki podgyászát felsegiti neki rakni, aztán Isten nevébdn utnak bocsátotta szülővárosába, Jánosházára. A tört szivü, most már harmadszor is özvegy feleségnek meg őszintén megmondta, hogy ha mégegyszer visszaveszi, hát nem bánja, ha agyonüti is.

A tisztelt gazdaközönséghez! Mint tudomásunkra jutott, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magnagykereskedése Budapesten arról értesiti a gazdaközönséget, hogy a lanyha irányzat következtében, a lóhermagnak (stiriai lóherének) f. é. január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályon kivül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4-prima primissima 95 korona, 4-a számu legelsőrendü 93 korona, 4-b számu elsőrendü 92 korona 50 kilónként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkitünőbb. Általánosan ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai lóhermagot nem forgalmaz és hogy az általa szállitott lóhermagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagállomás hivatalos ólomzára igazolja. Ezen árleszállitás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert ujból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja.

Rendzavarás. Csajti Vendel és három társa bobai legények valami utcai verekedés miatt be lettek citálva a főszolgabirósághoz, a hol mindnyájukra enyhe büntetést szabtak ki. Innen azután átmentek egyik kurta kocsmába, a hol jól beszedtek a páljnkából és ezután illuminált állapotban felkeresték a szolgabiróság épületét és az előtt járkálva, tüntetőleg daloltak és a hivatalba bekiabáltak, a miért aztán ismét megfogták őket és Csajti Vendelt, mint a ki a főkolompos volt közöttük, becsukták a kóterbe, mig a többit rendre figyelmeztetve, szabadon bocsátották.

Jogtalan iparengedély. A helybeli kereskedők néhány érdekelt tagja az iránt keresett meg bennünket, hogy itt nálunk a heti vásárokon árulni szokott Wallenstein nevü pápai házaló, a ki kendők, vásznak, szalagok stb. árusításával nekik nagy concurrenciát csinál, jogosult-e az árulásra. Utána néztünk tehát a dolognak, a minek eredménye az, hogy Wallenstein, a kinek állandó tartózkodási helye itt nincsen, csak a heti vásárokra jön hozzánk, itt mindössze egy kicsiny szobája van bérelve, a hova a »partékákat« beraktározni szokta, igenis jogosulatlanul birja az iparengedélyt, mert hasonló körülmények között csak élelmi cikkek árusitására engedélyezi azt a törvény. Ajánljuk az illetékes hatóság, ez esetben a főszolgabiróság figyelmébe a dolgot.

Helyreigazitás. Lapunk ez évi 6. számában »Orgazda« cimen a hirek között megirtuk, hogy Rotschild Pálné sági kocsmárosnő lakásán a csendőri vizsgálat 10 darab idegen tyukot talált, a melyeket Vajda Anna és Kolompár Mili cigányasszonyok származtattak oda. De mint utóbb kiderült s a mit most készséggel igazitunk helyre, Rotschild Pálnénak nem volt tudomása a tyukok odahelyezéséről, tehát orgazdaság esete fenn nem foroghat, sőt ő volt az, a ki, mikor rátalált az idegen jószágokra, jelentést tett arról a községbirónak és ennek alapján indították meg a nyomozást a tyukok származása iránt. Igy derült aztán ki a két jeles cigányasszonynak a lopása, a kik bizonyára megijedtek előre, hogy rajtacsipik őket s azért szállitották a zsákmányt idegen portára.

Tébolyodott leány. Jánosházán Takács Antalné leányán, Takács Sárikán régóta meglátszanak már az elmebetegség nyomai, de erősebben csak a hét folyamán mutatkozott nála. Egyik éjjel nagy zajjal ébredt fel ágyából s kirohant a konyhába, a honnan egy hatalmas kést hozott magával s azzal az anyjára akart támadni, ugy hogy a cseléd segitségével csak nagynehezen tudták megakadályozni szándéka elkövetésében. Ilyen eset máskor is előfordulhat, a miért jó lenne tébolydába száltittatni a szerencsétlen leányt.

NYILTTÉR.

(E rovat tartalmáért nem felel a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

E hó folyamán megtörtént velem, hogy *Klapper* Fülöpné urnőt erős felindulásomban bántalmaztam, a mit annak elkövetése után megbántam s azért tőle ez uton is bocsánatot kérek.

Celldömölk, 1905. febr. 18.

Buxbaum Samu

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. Névtelen levelekre nem válaszolunk

Jánosháza. Már régen kaptunk tudósitást. Kérjük, hogy az ottani eseményekről minél gyakrabban értesitsen bennünket. — Üdvözlet!

CSARNOK

Levél az intézetből.

Irta: *Kató J.*

Ugy-e haragszol, édes lzukám,
Hogy olyan régen irtam levelet,
Tudhatod jól, hogy irtam volna rég,
De hidd el édes, hogy nem lehetett.
A Nénik roppant szigoruak
És mindenek utána néznek
Legyen az hadnagy, hivatalnok —
Tudod lelkem, ilyen a végzet...

Nekem is van egy uj ideálom
A kire éjjel s nappal gondolok
Azt hiszem, hogy ilyenek lehettek
A hős királyfiak és a lovagok.
Minden reggel már hétkor lovagol
S mindig az osztály ablakára néz
Oh! sohse volt ezen a világon
Csizmanadrágba ilyen — gyógyszerész.

Kisétálunk minden ebéd után
S az erdőszélen ott vár rendesen,
Miért van ott és hogy kire vár
Azt eddig még nem tudja senkisem.
Tudod, a Nénik roppant szigoruak...
S ibolyát szedni messzi elmegyek
És a titkünkat igy nem tudja más
Csak a lehajló néma levelek.

Beszélgetni ritkán beszélgetünk
Csak délbe egyszer s kétszer délután
Este meg mindig kiszáll a lelkem
Az intézetnek magas kőfalán.
Este a lelkünk igy ölelkezik.
De alkonyatkor jobb az alkalom
S ugy szeretnék elszállni messze,
Mikor a csókja itt ég ajkamon.

A multkor épen beteg voltam
S a Néni ép javába borogat
És ő küldött a gyógyszertárból
Egy skatulyába nékem porokat.
De ne hidd, hogy lett volna benne
S meggyógyitott mégis egymaga,
Levél volt benne s abba a levélbe
Egy gyógyszertárnak mesés illatá.

Most én vagyok a könyvtárrendező
És találtam sok olvasni valót
Különösen a Kock regényei
Érdekfeszitők s nagyon megkapók.
Igazán olyan jól mulattam,
Mikor olvastam egyik este,
Hogy találtak hárman egy szobába:
Az asszony, a férj, meg a kecske.

Ne haragudj rám, édes lzukám,
Hogy most nem irok hosszu levelet,
Tanulok is, mikor eszembe jut,
Pedig tudok már ugyis eleget.
Tudod, a Nénik roppant szigoruak.
S tudják, az ember egyet hogyha lép.
— Jó mulatást, irjál te is sokat,
Addig is csókol a te Mimiked.

KÖZGAZDASÁG.

Fillokszerás szőllők rekonstruálása.

Irta: *Kováts Sándor.*

A fillokszera, szőllőink ezen parányi, de mégis hatalmas ellensége az 1875. évben lépett fel hazánkban. Először Pancsován észlelte az ottani postamester, ki szenvedélyes szőllősgazda volt, onnan terjedt aztán az egész országba, elpusztitva leghiresebb bortermő vidékeinket. Nálunk csak mult években kezdett erélyesebben fellépni, de már is nagyon érezzük romboló hatását. A kitünő boráról hires Sághegy szinte a haldoklók sorában szerepel, de ámitja magát az a vidéki szőllősgazda is, ki bizva reméli, hogy a vidéket meg fogja kimélni ez az istenverte jószág.

Hogy ismerjük ellenségünket, első sorban is a fillokszerát ismertetem meg, s csak azután térek át az ellene való védekezésre.

A fillokszera apró, kukoricalisztbe hasonló nagyságu és szinü állatka, mely millió számra lepi el a szőllő gyökerét. 4 alakja van. Az első s gubacsalak, julius—augusztus hónapokban mászik fel a gyökerekről a levelekre. A gyenge levél alsó lapját megszurja, miáltal ott egy kis mélyedés támad. Ebbe ül bele a fillokszera. A mélyedés szélein kiszőrösödik, illetve a levélen levő apró szőröcskék sátorszerüen összehajlanak és fillokszerának pompás menhelyet nyujtanak az idő viszontagságai ellen. A levél bemélyedéséhez elég 2 napi időköz. A fillokszera ekkor szüznemzés utján szaporodik. Tojásokat rak, melyek néhány nap alatt kikelnek és kifejlődnek, fölmásznak a felsőbb, gyenge levelekre és ott ismét gubacsosodást idéznek elő. Ha az idő hüvösödik, akkor lemászik a gyökerekre. Ez a második nemzedék a hajszálgyökereket támadja meg. A vékony gyökereket körülvágja, miáltal ott, t. i. a rágás helyén, dudorodások támadnak. Itt ismét szüznemzés utján szaporodik. Petéket rak, de ezen munka után el is gyengül és elpusztul. Ámde helyt áll helyette a petékből kibuvó harmadik nemzedék, mely már erősebb alakkal bir, mint elődjei. Ez földalatti otthonában ötször megvedlik. Ötödszöri vedlés után parányi szárnyakat kap, s mivel ezen időközben a lég fölmelegszik, ugy junius—julius tájban felkivánkozik a felszinre, hol ha napsugár éri, szárnyait kiterjeszti és a szél hátára ül. Az asztán viszi, viszi oly vidékekre, oly helyekre, is hol még eddig ismeretlen volt. Ahol megszáll, ott szivja a levél vagy gyenge hajtás nedvét, majd ismét és utolszor szüznemzés utján szaporodik. Petéi most már kétfélék: apróbbak és nagyobbak. Ezekből him és nőstény-nemüek kelnek. Ezek már ivarszerüleg párosulnak és szaporodnak. Származékjuk a fillokszera negyedik s egyszersmind legveszélyesebb alakja, mely lehuződik a gyökerekre és ott óriási pusztitást csinál. A fillokszera szaporasága oly nagy, hogy egyetlen egy példányból 1 év alatt százmillió lesz.

Ilyen ellenséggel szemben természetesen minél radikálisabb eszközökkel kell fellépni. Ezer szerencse, hogy ilyenek állanak is a rendelkezésünkre.

(Folytatjuk.)

Kiadó lakás.

Egy két szobás lakás a hozzá való mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó.

Bővebb értesitést ad a tulajdonos: Weisz Kálmán.

EGY **15 év óta fennálló jóforgalmu**

hentesüzlet

lakással együtt — haláleset miatt — **kiadó.** — Bővebb felvilágositást nyujt Horváth József vasuti vezérigazgató.

Jorgó János

órás, gyári raktár: Wien. III/4., Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcso bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, t ljesen kizárva

Órajavitási műhely. Mindennemü zsebóra-a uj rugó 40 kr. Minden vásárolt vagy javitott órára kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapac óra nikkeltokban 36 órát jár	frt	2 30
8039 sz valódi ezüst páncél-lánc	gr	15 —
7648 sz ezüst remontoir, dupla fedelü	„	1 —
7889 sz inga-óra ütőművel, 2 sulylyal	„	5. —
7929 sz jó ébresztő-óra	„	11 50

Kérem nevemre és házszámomra 76/B. pontosan figyelni!

VÁSÁRI ZSEBNAPTÁR 1905.

Husipari és állatforgalmi évkönyv az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével

ingyen és bérmentve

megy minden mészáros, hentes, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék- és csontkereskedő cimére, a ki legalább félévre előfizet a

MÉSZÁROSOK ÉS HENTESEK LAPJÁRA.

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körut 2.

Egészen ingyen

zománcozott edényt

nem kapnak sehol, de **6** főzőlábost és **6** főzőfazékot különféle nagyságban **12 darabot** 1 frt 75 kr.-ért én szállithatok. **Ingyen** csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak felfünő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök. KOHN, gyári raktáros, Budapest, VI., Csengery-utca 51.

Ne vegyen

senki hangszert,

mig **Reményi Mihály** mühangszerész, csász. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar Kir. Zeneakadémia szállitója 315 ábrával ellátott legujabb árjegyzékét át nem olvasta, mely bérmentve és ingyen küldetik

Budapestről, Király-utca 44/II.

A párisi kiállitáson aranyéremmel kitüntetve,

Alapittatott 1886.

Kitünően belőtt vadászfegyverek

biztos önvédelmi **revolverek,** szabályozott és jól hordó **szoba-** és **kerti fegyverek** (Flaubert) jól és olcsón szállit

FÖLDESI L. puskamüves Budapest IV Muzeumkörut 3. — Régi fegyverek ujakkal kicseréltetnek. Javitás olcsón. Árjegyzék ingyen

---

Dinkgreve Nándor kiadásában megjelent

RÓZSI

és egyéb elbeszélések.

Irta: **BÉVÁRDY GYULA.**

Tartalmaz:

TÁRCÁT, NOVELLÁT, ELBESZÉLÉST.

Ára 2 korona.

Az összeg előleges beküldése után bérmentve küldetik meg.

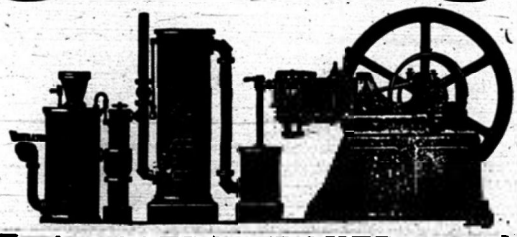

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utcza 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szivó-gaz-motorticlepek 2—3 ill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangu gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Schottola Ernő

Budapest VI. Andrássy-ut 2.

A közeledő szüreti idényre ajánlok

kétszéresen működő

BORSAJTÓKAT

önelállitó szerkezetü **szőlőzuzókat,**

bogyozó készülékkel vagy a nélkül.

Borszivattyúkat, amerikai gummitömlőket, bor- és mustmérőket, szőlőszedő ollókat, szőlőtaposó zsákokat, erjesztő tölcséreket

(kotyogókat) porcellánból, üvegből, rézből

és minden, a szőlő- és pincegazdászathoz szükséges anyagot és cikket.

Nagy képes árjegyzékemet kivánatra ingyen és bérmentve küldöm meg.

Könyvek, lapok, hivatalos nyomtatványok, számlák, falragaszok, üzleti levélpapirok, borítékok, névjegyek, lakodalmi és báli meghivók divatos kiállitásban, a legolcsóbb áron.

KÖNYVNYOMDA
KÖNYVKERESKEDÉS
Közigazg. nyomtatványraktár
Hirlapelőfizetési iroda
Könyv- és lapkiadóhivatal
Iskolai és irodaszer-raktár

Takarékpénztári zárszámadások, üzleti fő és segédkönyvek, gyászjelentések, folyóiratok, szövetkezeti nyomtatványok, eljegyzési tudósitások pontosan és jutányos áron

Dinkgreve Nándor Celldömölk

Bélyegzők hivatalok vagy magánosok részére rézből és ruggyantából megrendelésre jutányos áron készittetnek.

Bélyegzőkhöz állandó festékpárnák és festékek.

Papirkülönlegességek, ügyvédi és kereskedelmi főkönyvek, naplók, segédkönyvek minden alakban és kivitelben.

Iskolai és irodaszerek.

Divatos névjegyek.

Legujabb levélpapirok diszes karton-dobozokban.

Előfizetések az ország vagy a külföld bármely napi, heti szépirodalmi s szaklapjára portómentesen elfogadtatnak.

Hivatalos alaku fehér és szines irodai papirok.

A hetenként megjelenő **KEMENESALJA** vegyes tartalmu lap kiadóhivatala.

Előfizetési ára egy esztendőre 8, fél évre 4, három hóra 2 kor.

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölk